

Skiriu sau

=

*Ir išnykimas, ir prieš tai atsiradimas vyko nuo begalinių am-
žių, viskam nuolat sukantis ratu.*

(Anaksimandras, 610–546 m. pr. m. e.)

PLAUKIA valtelė vandens paviršiumi lengvai srovės nešama, guli kūnas ant dugno, rankom mojuotų, kojom plaktų, bet neturi.

Vėjelis lapus šiurena, paukščiukai čiulba gražiausiai, ko daugiau gali norėti.

Kūnas gyvas, saulutė spigina, akys prisimerkia, ausys girdi, burnoj kartu, nosis nenorom uodžia laukinio vandens ir maurų kvapą, širdis plaka, smegenys veikia. Veiks ir po mirties dar kelias minutes, kol baigsis deguonis.

O tada jau kaip bus, taip bus.

POLICIJOJE į oficialų dingusiųjų sąrašą J. R. buvo įtrauktas prieš dešimtį metų, bet nei jo, nei kūno rasti nepavyko. Dingo kaip į vandenį.

– Taip, į vandenį, aš jį įmečiau į vandenį, – Holė vėl kartojo, bet niekas nesiklausė jau tiek metų.

– Gal galėtumėte tiksliau nurodyti vietą? – paklausė policininkas, jaunas, naujas, todėl ir klausė. Kiti seniai į ją nebekreipė dėmesio, o šitas krapštė nosį, valėsi snarglius į kelnių kraštus. Galvoja, nematau, galvoja, kad nieks nemato, galvoja, kad yra nematomas ar kad aš nematoma, galvoja, kad mūsų nėra. Yra, ir dar kaip yra, esam, ir sumokėsime už tai, ką padarėm.

Holė tylėjo, policininkas kantriai pakartojo:

– Gal galėtumėte tiksliau nurodyti vietą?

– Į upę, – atsakė Holė kaip galėdama tiksliau.

Laikrodis tiksėjo, policininkas barškino raktais, abu garsiai, sinchroniškai ritmingai. Norėjosi šokti, iškelt aukštai rankas, siūbuoti klubais ir suktis, suktis, bet kūnas ne-

klausė. Holė sėdėjo kaip prirakinta. Tik su juo buvo gera šokti, apkabindavo taip tvirtai, atrodė, nepajudėsi. Bet vienaip atrodo, kitaip yra. Judėdavo, ir dar kaip. Nupjoviau rankas ir kojas, galvoja Holė, ir šokiai baigėsi.

– Jis buvo labai gražus, – sušnabždėjo Holė.

– Koks dabar skirtumas, – nesuprato policininkas. Jau nas dar, nė tiek nesupranta.

Žioplas pamaiva, pagalvojo Holė. Pavargau. Žliaugė prakaitas. Kodėl jie kondicionieriaus nejungia, gal čia tokia moderni kankinimo priemonė: pakaitink gerai, bet kas prisipažins, viską papasakos. Kava pažliugus, o taip mandagiai padavė, gerkit, prašom, gerkit, – lyg kokį gyvybės vandenį. Pats gerk. Gal manai, aš jį į akvariumą sukišau, pagrūdau gerai, ir tilpo? Plaukė, sakiau, plaukė paviršium, ilgai mačiau, kaip pagalys srovės nešamas, manai, akvariume?

Holė nieko nesakė, tokie tardytojai bet ką užtildys.

– Kur padėjote rankas ir kojas? – vėl paklausė policininkas, pasiruošęs užsirašyti.

O Dieve tu mano, pagalvojo Holė. Tik tiek sugebi paklausti? Rankos ir kojos. Kam svarbu tos prakeiktos rankos ir kojos?

Girdėjosi gatvės triukšmas, darbininkai aparatais skal-dė šaligatvį, ponios kaukšėjo aukštakulniais, pagyvenusi pora pykosi. Iš balsų galėjai spręsti, kad pagyvenę, pritilę ir papilkėję, praradę intonaciją, monotoniškai aiškinosi,

kas kaltas, per seni atsiminti, dėl ko, tik – „tu, tu, jei ne tu, viskas būtų kitaip“. Žinoma, būtų. Mašinos signalizavo, prikaitęs oras spaudė prie žemės.

Policininkas braukė prakaitą, rankas valėsi į kelnes. Holė neiškentė, nesėdės čia visą dieną, turi ir savo reikalų:

– Apeik iš kitos pusės ir pabelsk dar kartą.

– Nesupratau? – pasitikslino policininkas.

– Taigi, kad nesupratai, – atsakė Holė. – Nieko nesupratai.

Ir nesuprasi, pagalvojo.

– HOLĖ nėra jos tikras vardas, – kantriai, bet piktai paaiškino policininkas.

– Iš kur žinai? – paklausė Gina G., stamboka, labai graži moteris, tiesiog gimusi dėvėti uniformą. Juodi garbanoti plaukai dengė pusę veido, apsklidus visa, tik nosis kyšo, graži nosis, nedidelė, ir akys, o jau lūpos lūpos...

Policininkas žiūrėjo, bet nieko nesakė.

– Iš kur žinai? – pakartojo Gina G.

– Pati pasakė.

– Policija ne bažnyčia, čia visi meluoja.

Gina persibraukė plaukus, policininkui kvėpavimas – op, ir sustojo. Žiojosi kalbėti, o žodžių nėra, plaučiai tarsi dumplės stūmė orą į gerklas, o balso stygos, plonos raumenų raukšlės, turėtų atsidaryti, kad garsas išeitų, bet neatsidarė nors tu ką, oras veržėsi iš plaučių, bet strigo, ausyse lyg koks krioklys spengė. Giliai kvėpuok, atpalaiduok raumenis, ne tik kūną, bet ir mintis, proto įtampa sukelia raumenų įtampą, kartojo sau policininkas. Atpalaiduok visą

kūną – kelius, rankas, pečius, kaklą. Tai padės sustiprinti rezonansą, teikiantį balsui skambumo.

Gina žiūrėjo, laukė, kas bus. Policininkas trūkčiojo, pečiai purtėsi, burna buvo pražiota. Ji nežinojo, ką daryti, ar gaivinti, ar juoktis.

Atrodo kaip idiotas, pagalvojo Gina.

Atrodau kaip idiotas, pagalvojo policininkas. Bet tuoj bus geriau, tuoj bus labai gerai.

Gina G. paglostė jam galvą, gal padės, toks dar vaikas, visai kūdikis, gal nusiramins.

Priartėjęs kvapas ir krūtys. Policininkas lėtai judėjo, kvapas, krūtys, kvapas, krūtys, pastovėk taip, dar pastovėk, dar paglostyk plaukus, širdis daužėsi, dar pastovėk, kvėpavimas sulėtėjo.

Va ir nurimo, pamanė Gina.

Policininko pečiai keletą kartų mėšlungiškai sutrūkčiojo, kvapas, krūtys, kvapas, kol išsiveržė šilta srovė ir ėmė lėtai gertis į kelnes.

Policininkas žiūrėjo pasilenkęs, kad tik ji nepamatytų, kad tik nepamatytų.

Koks dar vaikas, nekaltas kūdikis, pagalvojo Gina, rau-donuoja dėl menkausio paglostymo.

Ji prisitraukė kėdę ir atsėdo priešingoj stalo pusėj.

– Koks jos tikras vardas? – paklausė.

– Nesakė.

– O ką sakė?

– Sakė, kad jos vardas Holė, tai reiškia – „moteriškumo deivė“, vienu metu – mergelė, moteris ir senė.

– O Jėzau, – pasakė Gina G. – Visos mes tokios.

– Dar sakė, kad vardas netikras, nes jei norės, pasivadins Haviovi, tai reiškia „lipanti žemyn kopėčiomis“, arba Hakidonmuya, tai reiškia „laukimas“, arba Enli, tai reiškia „aš mačiau šunį“. Sakė ir daugiau, bet nespėjau užsirašyti.

– Matai, kad trenkta, kam visus kiedesius užsirašinėji?

– Gal padės tirti bylą, – teisinosi policininkas, pats netikėdamas tuo, ką sako.

– Ką dar sakė?

– Sakė, kad yra žudikė ir šventoji.

– Visi mes – ir žudikai, ir šventieji. Sakė ką nors apie save?

– Kad nužudė savo vyrą, nupjovė rankas ir kojas, o kūną įmetė į vandenį.

– Dar viena, – suburbėjo Gina G., nelabai susidomėjusi. Po tiek metų norėjosi kažko naujo.

– Kur į vandenį, jos klausiu, sako, į vandenį, kur padėjai rankas ir kojas, klausiu. Nieko nesako, tik žiūri, atrodo, tuoj apspjaus.

– Apspjovė? – paklausė Gina G.

Dabar jau policininkas nieko nesakė, liūdėjo. Nei meluot, nei teisybę sakyti.

Visų nekenčiu, galvojo, pats visus apspjaučiau, daug kartų, jei seilių užtektų. Tokį ištežusį Dievas sukūrė, nors

verk. Kiek visko padaryčiau, jei nebūčiau toks, koks esu, toks šiukšlių maišas, paleistas į žemę tik tam, kad būtų iš ko juoktis.

– Ji mane lyg užvaldė, sėdėjau kaip apsvaigęs. Ką sakė – užsirašiau, ko nesakė, tai ir nesakė.

– Džiaukis, kad rankų ir kojų nenupjovė, – pasakė Gina G.

Jis ir džiaugėsi.